

Comencen es trabalhs de bastiment deth nau centre escolar de Bossòst

Es installacions, qu'an un còst de mès de 82 milions de pessetes, poirien èster prèstes en un periòde de sies mesi

III Era passada setmana comencèren en Bossòst es òbres de bastiment dera naua escola de Sant Ròc.

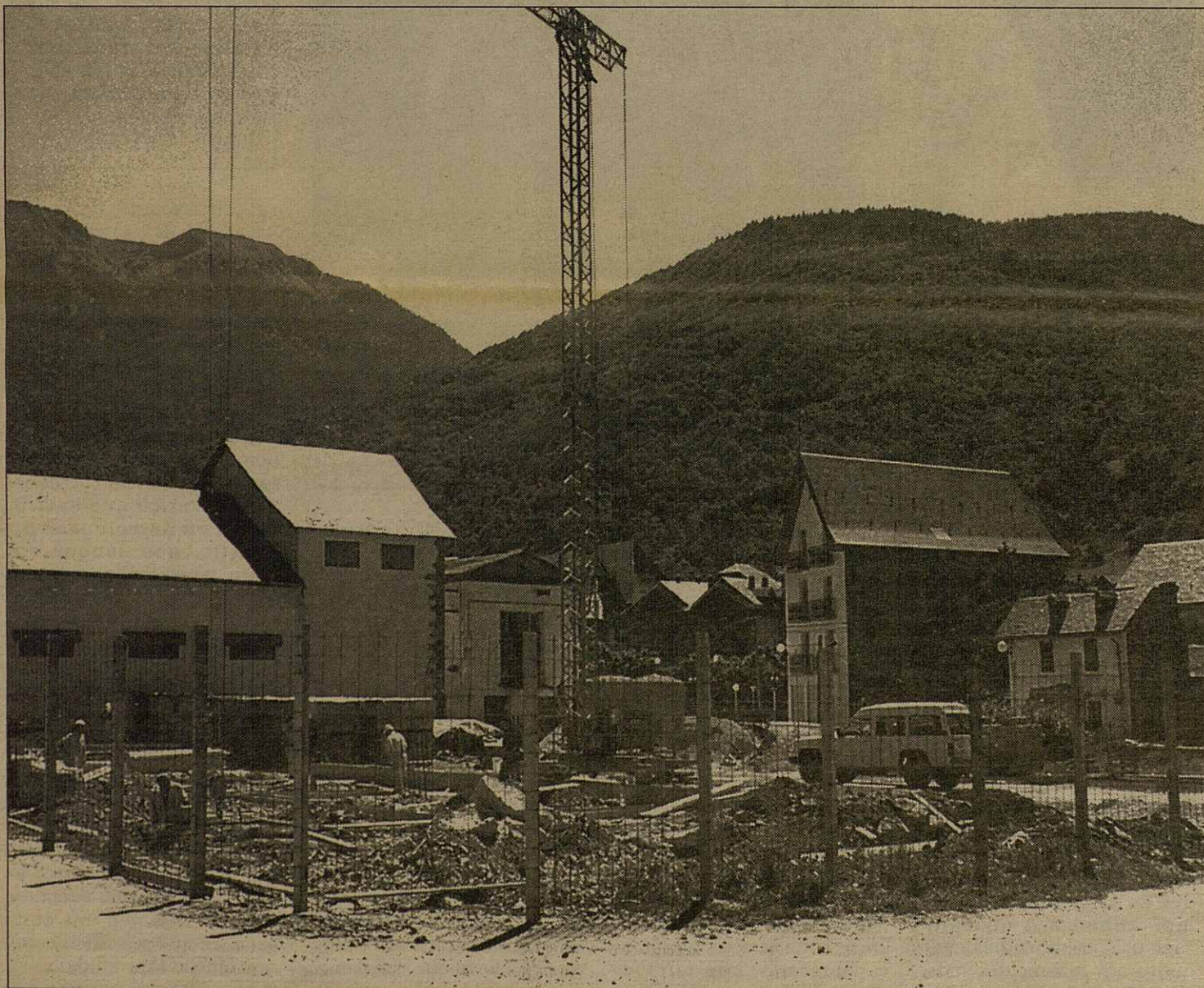
Er emplaçament d'aguestes

installacions serà en un terren, qu'anteriorament ère destinat ath parc de pompièrs deth municipi. Era parcella a ua superficia totau

de mil tres cents mètres quadrats des quaus tres cents cinquanta anaràn edificats.

En projècte se i contemple era desaparicion des barrèras

arquitectoniques tàs disminuïts fisics. Entad açò se i plaçarà un ascensor que conectorà es dues plantes a mès d'ues rampes d'accès.

Eth nau edifici anarà plaçat en ua zòna entorada de servicis deth pòble

SILVIA PUERTOLAS

Aran celebrèc eth passat dimèrcles era sua hèsta

V Per primèr viatge des de que se reinstaurèc eth Conselh Generau d'Aran, ara hè sèt ans, es ciutadans aranesi poderen gaudir deth 17 de junh coma dia festiu.

Sigueren fòrça es actes qu'ath long deth dia se heren en diuèrsi pòbles dera Val.

Entà començar aguesta hèsta eth Sindic d'Aran Carlos Barrera recebec peth maitin ena Sedença deth Conselh Generau, a totes es autoritats politiquas.

Era actuacion de Grops de dances araneses precedic ara desfílada des pendons representatius de cada terçon.

Era missa en Santa Maria de Mijaran, era jornada de pòrtes dubèrtes dera Casa deth Senhor d'Arròs e era presentacion dera exposicion sus era indumentària aranesa enes sègles XVIII e XIX sigueren d'audi des actes que se heren aguest dia.

MIRALHEM-MOS

VIII Manuel Solé siguec un des grani "postalers" dera Val d'Aran de finau deth sègle XIX.

En Bossòst auie fotografiat en corralet de casa es actes importants des poblants, de batialhes a maridatges e d'armats en Setmana Santa a musicaires dera Banda ena Hèsta Major.

Damb es sues fotografies, que demorauen en archius e en fòrça parets des crambes dera Val d'Aran, mos dèishe un rebrembe de coma èren es tempsi vielhs, coma vestien, coma trabalhauen, coma s'amuishauen, e en definitiua coma èren es nòsti pairs-sénhers.

S'entrèguen es diplòmes deth nivèu C d'aranés

Son es primèrs certificats qu'a autrejat era Junta Permanenta

Eth deluns passat un totau de vintetres personas receberen es primèrs certificats qu'a autrejat era Junta Permanenta der aranés, deth nivèu C.

Aguesti diplòmes son en reconeishement ath cors d'aranés qu'an seguit es alumnes, des deth mes de noveme d'est'an passat enquiath mes de mai

d'enguan. Coma donada significatiua cau dèder qu'eth cors s'a plantejat des d'ua perspectiua ena que non sonque s'a aprofondit ena normatiua ortografica senon tanben en d'audi aspèctes que son vinculats damb er aranés. Aguest ei eth cas d'era istòria dera Val d'Aran, era sintaxis e toponímia, o era legislacion

qu'empare era lengua entre d'audi.

Tanben cau remarcar er espaci que s'a destinat ara lengua e literatura Occitana

Vist eth nombre de interessats qu'an seguit aguest cors, era Junta Permanenta d'aranés considèra fòrça importanta era sua consolidacion.

ERA ENTREVISTA

Ignacio Aldea
GUIDA DE MONTANHA“È volut hèr ua guida damb informacion
precisa, entreteinguda e atractiua”Silvia Puértolas
VIELHA

Ignacio Aldea a escrit era òbra “Guia del Valle de Aran”, un trabalh qu'a gessut publicat recentment. En aguesta guida i trapam 15 excursions de bon hèr, que se pòden amaiar a tèrme, qu'a mès servís entà situar en territòri a toti aqueri que ne son desconeisheds mès que s'interessen peth miei.

Silvia Puértolas. Ei era sua prumèra òbra escrita?

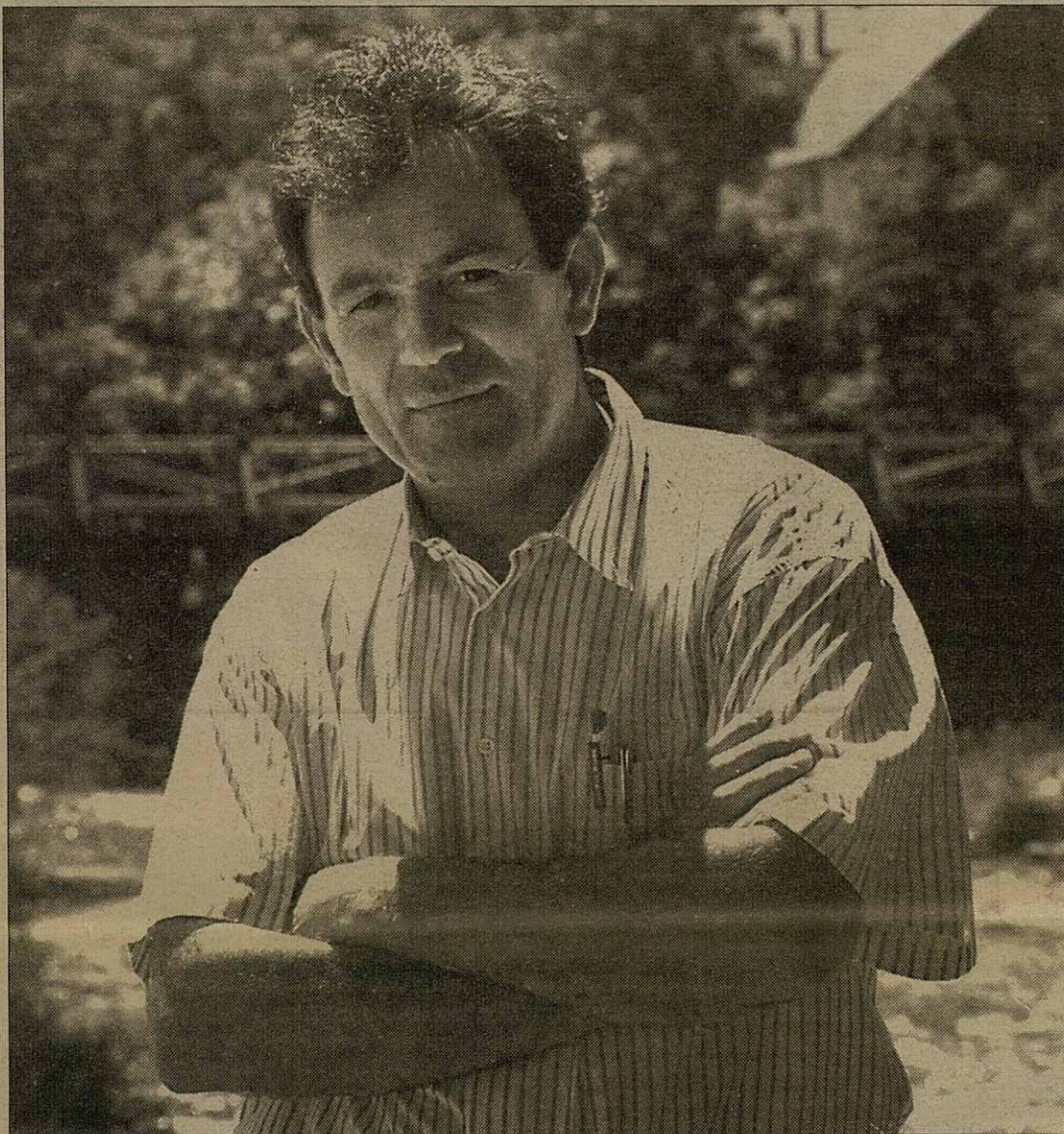
Ignacio Aldea. Ei eh prumèr libre qu'escriui, e era vertat ei que se tracte d'un trabalh que tanben forme part de tot eth bagatge e tota era experiéncia qu'è en questions relacionades damb era montanha. Arribèc un moment que me plantegè escrúer quauquarren e sus-tot aufrir as toristes que mos visiten en estiu e que se volguen iniciar en mon deth senderisme, ua guida facil que les pòrte per aguesti paratges.

S.P. Guaire temps i a trabalh?

I.A. Exactament quasi un an. Entre eth temps qu'è recorrut es itineraris e è remassat nòtes, sense desbrembar-me deth temps qu'a aucupat era part fotografica e era maquetacion enquia qu'a gessut publicada. Mès cò qu'ei trabalh de camp e de redaccion m'aurà portat uns sèt mesi.

S.P. Què se i pot trapar ath laguens d'era?

I.A. Prumèr ua situacion dera Val, ja que en aguest sentit i a ua mancança d'informacion per part deth torista que mos visite. Pensi qu'acò les passe peth hèr d'atrauessa un Tùnel que despiste fòrça. En aguesta guida se situe ath visitant damb ues donades geografiques, era informacion dera fauna, es bòsqi, era cultura... Un còp ei situat, sagi de guidà-les per aqueri itineraris senzilh, que l'introdusiràn en cò qu'ei eth còr dera Val d'Aran. Mès non sonque enes endrets que toti vòlen veir senon ath madeish temps qu'agen era oportunitat, en tot profiter aguesti itineraris de bon hèr, de visitar es terçons, coma serie

SILVIA PUÉRTOLAS

eth cas de Marcatosa, per exemple o Lairissa, damb pòbles que son fòrça atractius e qu'a mès de cridar era atencion an un gran nombre de camins que les amassauen abantes, qu'encara ac hèn e qu'ara se tornen a netejar e daurir de nau ath public.

S.P. Què t'a portat a her ua guida dera Val d'Aran?

I.A. I a diuèrses guides de tot tipe. En uns cassi damb era istòria de cada pòble, era istòria dera Val, especializadas en pujar entà granes montanhes, mès ne mancaue ua mès senzilha, assequibla ath torisme que mos visite. Era guida de montanha ei mès especializada, mès dirigida ath montanhòu, as personas que i van tot soent. Es guides toristiques son en cambi mès dedicades entà tota aquera gent que ven entà Aran. Cò qu'è pretenut ei hèr ua guida entremiei d'ua causa e ua auta. Anar entara montanha, peth miei

d'uns itineraris avients, damb informacion precisa e sense tèxtes engüegius, entreteinguda e atractiua.

S.P. Dempús d'aguesta prumèra experiéncia ja pense en un auta publicacion?

I.A. È començat damb ua guida senzilha. Aguesta pòt, en un futur, desvolopà-se, en tot auer coma base era madeisha qu'è pres en aguesta prumèra, dat que pensi qu'ei pro complèta. Dempús ei era gent qui a de trapar en era reaument era foncion que le è volut dar. Tralhar en ua auta ja serie ampliar es itineraris, mès tanpòc massa entà non confòner as visitants. Dilhèu en un trabalh futur, es itineraris ja serien de miejana dificultat, entà poder arribar un shinau mès entà naut.

S.P. Qui la volgue aquerir a on la pòt trapar?

Se traparà en totes es librerias dera Val. Tanben en punts qu'agen relacion

dirècta damb eth torisme, botigues de rebrembes... Era editoriau Pirineu, qu'ei qui l'a editada, ja se n'encuede de distribuï-la tanben per tot er Estat.

S.P. Quina tirada a auut?

I.A. A auut ua prumèra tirada de tres mil exemplars.

S.P. Parlem dera sua experiéncia coma guida de montanha. Guairi ans i pòrte tralhart?

I.A. Uns dètz ans.

S.P. Pense que i a un bon coneishement des montanhes?

I.A. Era gent non coneish era montanha, encara non. Tot e que n'i a fòrça que s'inícien e se preocupen entà coneishé-la. Cò important ei eth hèr que per non coneishé-la era gent cerque qui l'informe. Es guides de montanha, de natura e es que mo n'encuedam de portà-les pes paratges, hèm un trabalh fonda-mentau entad aquestes personas que s'interessen per ues montanhes qu'en quin-

PERFIL

Ignacio Aldea Cardo (Madrid 1956), ei guida acompanyant de montanha e guida-interpretador deth Parc Nacionau d'Aigües Tortes e Estany de Sant Maurici. Desvolope era sua activitat professionau en parçan coma membre der equip de guides de montanha dera agència d'esports d'aventura Camins del Pirineu. En iuèrn tralhar coma professor diplomad dera Escòla d'esquí de Baqueira Beret. Era sua aficion per conèisher es cultures e tradicions des pòbles des Pirenèus lo portèren a viuer ena Val d'Aran.

sevolh moment lo pòden sorprener. Eth torisme que mos arribe, de cada viatge en augment, hè qu'era gent se vage interessant e era vertat ei que se van introdusint e van coneishent, mès lentament.

S.P. Coma ve eth desvolopament toristic dera Val?

I.A. Damb un futur fòrça bon. Cada viatge s'incrementa mès eth torisme de montanha. Per cò que hè ath futur, en desvolopament toristic, non sonque en iuèrn, senon tanben en estiu e enes sasons de primavera e tardor, encara mos quede fòrça per hèr. Auem ua bona alternatiua qu'ei eth torisme actiu, que s'a d'auferar entà toti es visitants e auem d'èster premanits entà poder guidà-les.

S.P. Per tant eth futur des professionaus de montanha ei en certa forma assegurat.

I.A. Òc. Tot e qu'en aguest sentit se dan passi fòrça a pòga poc. Aciu non auem es costums coma en uns auti païsi, en qué se sollicite era assisténcia d'un guida, mès eth torista ne demane de cada viatge mès, ja qu'un guida de montanha li pòt aufrir seguretat. Ei a dider, coneish era montanha, se sap botgar en un miei qu'en quauque cas pot èster dificil o ostil. Era gent considèra de cada còp mès eth besonh de demanar es nòsti servicis.

JAUME VILAITA
President
CRISTINA COLL HUIX
Directora general

VICENT SANCHIS
Director
LLUÍS MARTÍNEZ
Subdirector
Redacció:
SILVIA PUÉRTOLAS

Marqueting i Comunicació
CANDI CASADEMONT
Producció tècnica:
JORDI PELÀEZ
Publicitat:
ALBERT BORRÀS
JORDI RIBAS

Centraleta Tel.: 93-316 39 00 - Fax: 93-316 39 36
Publicitat Tel.: 93-316 39 23 - Fax: 93-316 39 25
Subscriptors Tel.: 93-316 39 44 - Fax: 93-316 39 15
Distribució Tel.: 93-316 39 16 - Fax: 93-316 39 15
Consell de Cent, 425 - 08009 Barcelona

Telèfons a la Vall d'Aran
Redacció 909 50 92 02
Publicitat 908 69 29 50

DI: B20.249-1976
DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD

Es alumnes de Bossòst estrearàn er an que ven era naua escòla de Sant Ròc

Es trabalhs de bastiment deth nau edifici ja an començat

Silvia Puértolas
BOSSÒST

Era passada setmana comencèren en Bossòst es trabalhs de bastiment dera naua Escòla de Sant Ròc. Aguestes òbres sigueren licitades peth Departament d'Ensenhament dera Generalitat eth mes de hereuèr.

Es naues installacions seràn plaçades en terren qu'antiorament ère destinat ath bastiment deth nau parc de pompièrs. En tot cambiar er emplaçament deth parc, qu'ara se trape ena antiga casèrna dera Guàrdia Civil, se decidic aprofitar aguest terren entar emplaçament deth nau estudi, ja qu'ei un endret damb fòrça espaci exterior, que triplique eth dera actuauc escòla.

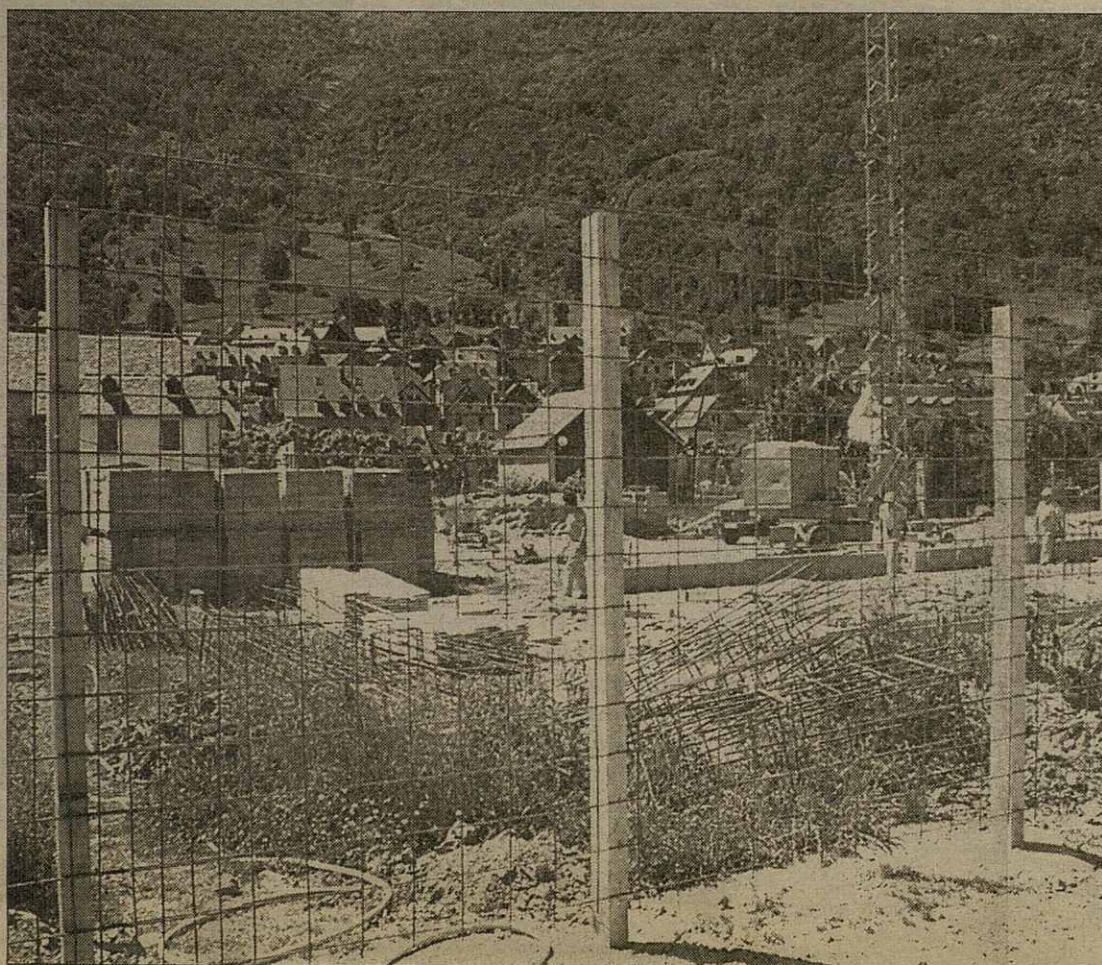
Er Ajuntament, amassa damb eth Departament d'Ensenhament, decidic redactar eth projecte e amiar entà dauant un estudi damb vistes de futur, ja qu'eth nombre de poblacion joena en Bossòst va en augment. Ena actualitat eth pòble compde damb 112 mainatges en edat d'escolarizacion.

Aguest endret ei a pròp d'uns auti servicis deth municipi, coma eth centre culturau o era zòna esportiva. Tanpòc cau desbrembar era sala polivalenta, que tanben se trape apròp des naues installacions, que permeterà as alumnes hè-la a servir coma sala de actes o d'esport en cas de mau temps.

Superfícia

Era parcella a on se hèn es trabalhs a ua superfícia de mil tres cents mètres quadrats, des quaus tres cents cinquanta mètres son edificats en tot qu'era rèsta demoraràn coma espaci exterior entàs ores de léser.

Eth nau estudi compdarà damb dues plantes. Era planta baisha amassarà dus vestiaris, ua secretaria, ua sala de professors, un espaci polivalent de seishanta mètres quadrats, ua petita codina, un lavabo e ua aula infantil, dues aules mès, un magasem

Era naua escòla poirie èster presta en sies mesi

e era sala de caldères. Ena prumèra planta se i traparàn tres aules, ua sala d'informatica, ua sala entà activitats de plastica, era biblioteca e es lavabos.

Pressupòst

En un començament er Ajuntament de Bossòst compdaue damb ua partida pressupostària de cinquanta quate milions, qu'ère çò que cos-

taue era reforma dera antiga escòla. Vistes es possibilitats de disposar deth terren se elaborèc un aute projecte, que contemplaue eth bastiment d'un nau edifici. Es modificacions deth projecte comportèren tanben er augment deth pressupòst que s'auie de destinar ad aguesta obra enquia arribar as 82,5 milions.

Eth finançament d'agues-

tes cor a cargue deth Departament d'Ensenhament dera Generalitat.

Er Ajuntament de Bossòst pera sua part s'a encuedat d'aquerir eth solar, deth pagament dera llicència d'òbres, deth projecte e er apraiament des accèssi. Era inversion per part deth consistòri a artenhut es 7,5 milions.

Es installacions an d'èster

entregades en sies mesi dempús der acòrd artenhut entre era empresa constructora Filloy, qu'ei qui hè era òbra, e Gisa, empresa gestora dera Generalitat. Aguest tèrme comence a compdar des dera data de replanteg des terrenes, que se hec eth 10 de junh.

Segontes eth regidor economicolaborau der Ajuntament de Bossòst, Maximo Ramon Rodriguez: "Era idia der Ajuntament ei que quan acaben es trabalhs se traslade tot eth mobiliari dera vielha escòla as naues installacions, en tot aprofitar eth periòde de vacances de Nadau, entà qu'es mainatges ja poguen començar er an 1999 ena naua escòla".

Caperament deth canau

En aguest nau projecte tanben se i contemple era cobertura d'un canau d'aigua que passe a pròp des terrenes, e evitar atau qu'es mainatges siguen expausats a quinsvolh tipe de perillh. S'abilitarà un sistèma entà qu'era empresa d'electricitat que hè us d'aguest canau pogue limpiar es torbines, aumens un viatge ar an.

Per ua auta part cau destacar qu'un còp sigue bastida era escòla, aguesta serà era prumèra dera Val Aran e ua des pògues de Catalonha qu'anul·larà totes es barreres arquitectoniques.

Compdarà damb un ascensor, que conectarà es dues plantes. Tanben aurà ues rampes d'accès entà discapacitats adaptant-se atau ara normativa dera Union Europèa (UE).

VAL D'ARAN
Zonerik ELURRA

LAUARIA
BUGADERIA
NETEJA EN SEC

LAVANDERIA
TINTORERIA
PRESSING

OBERT TOT L'ANY DE 9 A 20 h
NO TANQUEM AL MIGDIA

BETRÈN VIELHA
TELÈFON - 64 09 54

La Setmana

B. p. 86 — 64230 LESCAR

Telefòne : **05 59 68 66 79**

Telecopia : **05 59 68 67 17**

Setmanèr occitan d'informacions publicat per la
S. C. O. P. — S. A. R. L. VISTEDIT
Las Campanhas 64150 SEUVALADA

Director de la publicacion : David Grosclaude

ENTÀ
ANONCIS
TRUCAR
TATH

TELÈFON
908.69.29.50

- Pista de Gel
- 2 piscines climatitzades
- Solàrium
- Gimnàs (fitness, cardiovascular)
- Sauna / Massatges / Raigs UVA
- Bar / Restaurant

Per a més informació:
Tel. 64 28 64 - Fax 64 28 75
Avda. Garona, 33 - 25530 VIELHA

LA SAMARRETA

TENDES ESPECIALITZADES EN ESTAMPACIÓ
DE SAMARRETES I PECES DE COTÓ
SERÀ EL TEU MILLOR RECORD O REGAL
DE LA TEVA VISITA A LA VAL D'ARAN

Avda. Pas d'Arro, 23 - Passeig dera Libertat, 4
Centre Comercial Eth Palai de Geu
(TRICOT) Avda. Castiero, 7 VIELHA

Es joeni interessats poiràn gaudir d'ua trauèssa de montanha de quate dies

Redaccion
VIELHA

Eth Servici de joenessa deth Conselh Generau d'Aran a daurit eth periòde d'informacion e inscripcion tà ua trauèssa de montanha que s'a organisat entath mes de junhsèga.

Aguesta trauèssa, que durarà quate dies serà guida da per dus monitors coneishedors der endret.

Er itinerari que se seguirà variarà en foncion deth grop

en qué se classifique as joeni. Totun era gessuda se harà entàs dotze de meddia des de Vielha e en taxi.

En uns cassi les amiarà enquia arribar ena Val d'Aiguamòg mentre qu'en auti serà enquiara Val de Ruda, des d'a on començaràn era trauèssa.

Era rota les portarà de Saborèdo a Colomers. Dempús se dirigràn entath refugi dera Restanca.

Eth punt d'arribada serà era Boca sud deth Túnel, des

d'a on seràn amiats de nau en taxi enquia Vielha.

Classificacion

Entà toti aqueri joeni que se i volguen apuntar s'a hèt ua classificacion per moduls, ena que se ten en compde era edat e es dates des interessadi.

En modul 1 era gessuda se harà es dies 6, 7 e 8 de junhsèga, entàs joeni d'edats comprenudes entres 10 e es 12 ans.

En un dusau modul era trauèssa serà es dies 13, 14, 15 e 16. Es joeni que se i volguen apuntar auràn d'auer d'entre 15 e 16 ans.

Encara i aurà un aute, qu'amassarà as joeni de 13 e 14 ans. Entad aguesti era rota se harà pendent es dies 20, 21 e 22 de junhsèga

Es prètz

Entàs interessats es prètz d'aguesta trauèssa de 4 dies anarà des dètz mil pessetes per persona, entàs moduls 1 e 3, enquias catorze mil entàs que formaràn part deth modul 2.

Laguens d'aguesti prètz se contemple era estada en refugis, es sopars, es esdejuars, pic-nics e es guides.

Ara ora de formar es grops se tierà en compde er orden

Es joeni dormiran en refugis de montanha

d'inscripcion. Tanben cau remarcar qu'aguesti seràn coma maximon de quinze persones.

Data limit

Era data limit mercada entara inscripcion, entad aguesta trauèssa de montanha, serà eth pròplèu 30 de junh.

Aguesta propòsta a estat

hèta desinteresadament, pes dus monitors qu'amiaràn as joeni per aguest circuit.

Toti dus, qu'an acabat eth prumèr nivèu dera titolacion de guides de nauta montanha, s'agen atau de fomentar es activitats de montanha entres joeni aranesi, sense qu'eth còst economic sigue elevat.

telefons d'interès generau

64 18 01	Conselh Generau d'Aran	Cò de Saforcada	(25530 Vielha)
64 18 15	Musèu Val d'Aran	Major, 36	(25530 Vielha)
64 18 15	Comusèu de Vilamòs	Major, s/n	(25551 Vilamòs)
64 18 15	Musèu S. Joan d'Arties	Ctra. Baquèira, s/n	(25599 Arties)
64 00 80	Pompièrs Val d'Aran	Ctra. Nacionau, 230	(25530 Vielha)
64 00 04	Espitau Val d'Aran	Espitau, 5	(25530 Vielha)
64 82 29	Dispensari medicau - Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
64 82 11	Dispensari medicau - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
64 53 88	Farmàcia Palà - Baquèira	Edif. Campalías, s/n	(25598 Baquèira)
64 43 46	Farmàcia Palà - Arties	Ctra. deth Pòrt, s/n	(25599 Arties)
64 23 46	Farmàcia Català - Vielha	Avda. Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)
64 25 85	Farmàcia Palà - Vielha	Sentin, 1	(25530 Vielha)
64 20 39	Farmàcia Moralejo - Bòrdes	Antecada, s/n	(25551 Es Bòrdes)
64 82 07	Farmàcia Almansa - Bossòst	Eduardo Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)
64 72 44	Farmàcia Almansa - Les	Querimònia, 3	(25540 Les)
64 12 91	Parròquia de Salarú	Sant Andréu, 1	(25598 Salarú)
64 00 21	Parròquia de Vielha	Pas d'Arrò, 8	(25530 Vielha)
64 82 53	Parròquia de Bossòst	Major, 31	(25550 Bossòst)
64 81 05	Parròquia de Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
64 20 44	Mòssos d'esquadra	Edif. Tressens baish	(25539 Betren)
64 80 14	Comissaria - Les	Ctra. de França, s/n	(25540 Les)
64 52 77	Guàrdia Civil - Baquèira	Parcatge Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
64 00 05	Guàrdia Civil - Vielha	Montcorbison, s/n	(25530 Vielha)
64 81 77	Guàrdia Civil - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
64 72 29	Trafic - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
64 01 75	Casèrna militar - Vielha	Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)
64 20 88	Gasolinèra - Vielha	Ctra. deth Túnel, s/n	(25530 Vielha)
64 72 91	Gasolinèra - Era Bordeta	Ctra. N-230, s/n	(25551 Era Bordeta)
64 71 00	Gasolinèra - Pontaut	Ctra. N-230, s/n	(25549 Pontaut)
64 57 26	Infor. torisme Salarú	Balmes, 2	(25598 Salarú)
64 16 12	Infor. torisme Arties	Pl. Urtau, 26	(25599 Arties)
64 01 10	Infor. torisme Vielha	Sarriulera, 5	(25530 Vielha)
64 82 07	Infor. torisme Bossòst	Eduardo Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)
64 72 44	Infor. torisme Les	Pl. der Ajuntament, s/n	(25540 Les)
64 44 55	Infor. Baquèira Beret	Nucleu Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
64 09 79	Gen. Iniciatives Toristiques	Avda. Castièro, 15	(25530 Vielha)
64 72 32	Deportur	Sant Ròc, 1	(25550 Bossòst)
64 24 44	Camins des Pirinèus	Pas d'Arrò Baish, s/n	(25530 Vielha)
64 08 88	Escòla d'Equitacion	Ctra. França, s/n	(25530 Vielha)
64 28 64	Palai de Gèu	Eth Solan, s/n	(25530 Vielha)
64 81 57	Complexe esportiu Bossòst	Era Lana, s/n	(25550 Bossòst)
64 01 95	Parada de taxis (Vielha)	Pl. Sant Antòni, s/n	(25530 Vielha)
932 65 65 92	Coches de linha		
906 33 00 03	Informacion meteorologica		
900 12 35 05	Informacion carretères		

Sant Antòni en Bossòst e Sant Martin de Corilha en Gessa sigueren es dus pòbles qu'eth dissabte passat celebrèren es sues plegàries. En totes dues, a mès des misses hètes enes capèles en aonor d'aguesti dus sants, tot e qu'eth temps non acompanyhèc massa, non manquèren es tradicionaus dinars enes prats que les entoren. Es balhs deth ser, tanben sigueren un rebrembe, qu'ena Val d'Aran ei sason de hèstes majors en fòrça pòbles. Aguest ei eth cas de Arties e Les qu'aguesta setmana compdaràn damb diuersi actes a partir deth dia 23 en aonor de Sant Joan e Sant Pèr.

Aran celebrèc era sua hèsta en tot reïvindicar eth hèt diferenciau

Ère eth prumèr còp qu'es aranesi poderen gaudir deth 17 de junh coma dia festiu

Redaccion
VIELHA

Eth passat dimèrcles es aranesi, per prumèr viatge des de que se reinstaurèc eth Conselh Generau er an 1991, poderen celebrar era sua hèsta. Atau eth 17 de junh aquerie un caractèr especiau ja qu'a compdar d'enguan deishau d'èster dia laborable.

Aguest acòrd s'artenhec entre eth Conselh e era Generalitat a cambi deth dia de Sant Estèue, festiu en Catalonha e qu'a compdar d'ara serà jornada de trabalh entàs aranesi.

Es actes deth dia 17 comencèren entàs dètz deth matin quan eth Sindic d'Aran Carlos Barrera recebec ena Sedença as conselhèrs deth Conselh Generau, bailes d'Aran e d'aites autoritats politiqes deth parçan.

Aguesta hèsta tanben compdèc damb era presència deth Director Generau d'Afers Interdepartamentals, Oriol Pujol, que demorèc tota era jornada en Aran.

Ena madeisha plaça deth Conselh comencèren es actuacions des grops de dances tradicionaus araneses, Era Còlha de Santa Maria de Mijaran, Es Fradins de Vielha, Es Corbi-lhuèrs de Les e es Sautarèts de Bossòst, qu'ath long deth dia sigueren presents en diuersi des actes.

Un an mès gesseran entath carrèr es sies pendons representatius de cada terçon istoric: Pujòlo, Arties-Garòs, Castièro, Marcatosa, Lairissa e Quate Lòcs, que sigueren amiat en profession enquiara glèisa de Santa Maria de Mijaran, lòc a on s'oficièc era missa.

Hèt diferenciau

Eth Sindic d'Aran Carlos Barrera remerquèc que: "damb un dia coma auè quede patent eth hèt diferenciau d'un país damb ua identitat e ua cultura pròpies", en tot recuperar es paraules

Era Casa deth Senhor d'Arròs centrèc un des actes deth dia

Es balhs aranesi, tanben presents en aguesta hèsta

qu'eth caperan prononcièc pendent era missa que se celebrèc en Mijaran.

Barrera tanben destaquèc: "qu'es competències artenhudes per part dera maxima institucion aranesa, atau coma es que se poirien arténher en un futur, amassa damb eth nau sistèma de financiación deth govèrn aranés son un clar reflèxe dera autonomia qu'a eth Conselh Generau".

Abantes de dinar encara i auèc un aute acte destacat. Sigüec era Jornada de pòrtas dubèrtas entà toti es aranesi dera Casa deth Senhor d'Arròs, entara que se i apropèren un gran nombre de persones.

Casa deth Senhor

Cau rebrembar qu'era Casa deth Senhor a estat restaurada entà amassar er Archiu

Istoric d'Aran, era Sedença de recepcions politiqes e eth centre d'estudis der aranes.

Er alcalde d'Arròs e Vila, Luís Servat, se dirigic a toti es assistents. En sòn parlament mostrèc era sua satisfaccion e destaquèc era importància que s'age recuperat era bastissa damb aguesta finalitat.

De lin e de lan

A mès d'Arròs, eth pòble d'Arties tanben prenec protagonisme destacat en aguest dia tan significatiu entàs aranesi. Eth motiu sigüec era presentacion dera exposicion de Lin e de Lan, ena glèisa de Sant Joan.

En era, se i pòt veir eth vestit popular dera societat aranesa pendent es sègles XVIII e XIX.

Aguesta exposicion a estat finançada pera Fondacion La Caixa dempús de signar un convèni de collaboracion damb eth Conselh.

"De lin e de lan", se poirà visitar enquiath pròplèu mes de noveme.

agenda

Deman, en camp de fòtbol de Vielha. IV edicion dera Hèsta deth Fòtbol.

Deman, en camp de petanca de Les. VIII Torneig San Joan de petanca.

Es dies 23, 24, 25, 26, 27, 28 e 29 de junh, en Les. Hèsta Major de Sant Joan e Sant Pèr.

Dimars 23, entàs 24.00 òres, ena plaça dera glèisa de Les. Actuacion deth grop Nadau

Dijaus 25, entàs 11.00 òres, en Les. Plegària ena capèla de Sant Blai.

Es dies 23, 24 e 25 de junh, en Arties. Hèsta Major de Sant Joan.

Ena Glèisa de Sant Joan d'Arties. Exposicion sus era indumentària ena Val d'Aran pendent es sègles XVIII e XIX. "De lin e de lan".

Enquiath 30 de junh, en Conselh Generau. dubèrt eth periòde d'inscripcion ara trauèssa de montanha de quate dies.

Enquiath 30 de junh, en Ajuntament de Salardú, dubèrt eth periòde d'inscripcion d'activitats d'estiu entara mainadèra.

Aran & Arte, s.l.

Rètols lluminosos
Senyalització d'obres
Retulació de vehicles
Creacions de neó
Disseny de logotips
Adhesius

Ctra. de Gausac (Edifici Val d'Aran)
25530 VIELHA (Lleida) Tel. i Fax: 973-64 28 41

OBERT DES DEL 20 DE JUNY

XALET-REFUGI
JULI SOLER SANTALÓ

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

• Dutxa i lavabo a totes les habitacions
• Servei de restaurant • Bar cafeteria • Menjars casolans
Carretera del Port, s/n - Tel. 973-64 50 16
25598 SALARDÚ - LLEIDA

A la Revetlla de Sant Joan
Encén la Flama del Barça

Mixtus Glimmerings® Blaugrana

FOSFOCOLOR, S.L. Fax 973 645 814

La Flama del Barça: Col·lecció de
Llumins i Espelmes del F.C. Barcelona

A la venda al Corte Inglés

brama

Aragon e era franja de Ponent

Ramon Sistac ven de publicar eth libre "El català d'Àneu" a on hè ua reflexion generau sus es dialectes actuaus. Senhale que "actuaument la desaparició de l'occità i de l'aragonès si ningu no hi posa remei, es qüestió d'unes poques generacions. I si no invertim la tendència després li tocarà la tanda al basc, i finalment al català." En noveme de 1997 es Còrts d'Aragon aprovau un dictamen qu'obligau ath govèrn d'Aragon a hèr ua Lei des Lengües d'Aragon e que reconeishie en certa forma (tostemp ei en certa forma; jamès ei totau) era oficialitat deth catalan e der aragonès en Aragon. Eth cas deth catalan ena Franja de Ponent a tot un conjunt de circumstàncies que la hèn comparable ath cas aranès. I a, totun, ua diferència màger: eth referent deth Principat ei entàs catalans dera Franja un estímul e ua recuperacion a tot eth procés dera sua recuperacion identitèria superior ath referent que representen es occitans entàs aranès. Er aragonès, per contra, aurà ua dificultat semblanta donques que non an eth referent enlòc e auran de començar a crear modèus, normes, ... e tot e qu'ei un trebalh creatiu e agradable a grèus inconvenients, sustot quan eth temps ei tant important coma ena catalan, per velocitat des cambis e des transformacions contunhes dera vida tecnica e social. Eth

territòri de parla aragonesa supèr eth milion d'abitants, que ja represente un bèth numerò e hè pensar en ues cèrtes capacitats umanes. Per contra es catalans dera Franja son uns seishanta mil, dètz viatges mès nombrosi en populacion que non pas es aranès. Tot e atau an estat sèt ans mès qu'era Val d'Aran en recèber eth reconeishement d'oficialitat dera lengua. E... valorem-i era influéncia tacita a viatges e activa en fòrça ocasions dera vesia Catalonha. Imaginatx per un moment que serie d'un país coma era Val d'Aran, a nivèu lingüistic, damb 7.000 personas, en un lòc coma Aragon.

Analse Sistac qu'era interposicion deth castelhan a provocat en zònes dera Franja era preséncia de fòrça castelhanismes desconeishuts en d'alti territòris de parla catalana, tot e que cèrta isolaments an propiciat era conservacion de formes genuïnes inusaus en catalan colloquiu modern. Ei a dèder, i a ua peculiaritat que merite de conservàse, mès entad aquerò calerà vèncer es prejudicis lingüistics dera populacion e calerà ua decidida actuacion governamentau e institucionau en generau.

Eth 20 de gèr passat s'amassèc ua Comission entà iniciar es trebalhs d'un brolhon d'auantprojecte de Lei des Lengües d'Aragon que desvoloparà aguesta oficialitat. Era comis-

sion ère formada peth Director Generau de Cultura e Patrimòni e peth Director Generau d'Educacion dera Deputacion Generau d'Aragon, per representants des lengües Minoritàries d'Aragon, er aragonès e eth catalan, e d'alti assessors (entre eri Ramon Sistac). Dempús de sèt amassades eth brolhon der auantprojecte a estat presentat ath govèrn, deth que se demore que lo pòrte entara sua aprovacion enes Còrts abantes dera fin der an. Eth cas ei que representants catalans ena Comission an considerat que poderie èster orientador er analisar eth cas aranès, er estudiar tot eth procés legislatiu des darrers 20 ans, eth conèisher es implicacions socials dera introduccion der aranès en ensenhament, eth valorar tot eth procés de proteccion dera minoria e tota era repercusion de qu'er aranès sigue lengua oficial e pròpia ena Val d'Aran. E ei atau que n'an demanat informacion e assessorament ath Conselh Generau d'Aran. Bon serie qu'es catalans dera Franja, e es aragonesi, siguesen capaci (e n'auessen era oportunitat) de possar un procés modelic qu'en un futur servisse de referent as aranès e que constituïssim d'aguesta forma ua curiosa carrèra de relèus entre vesins, damb lengües non tan diferents, ja que coma matise Sistac respècte deth catalan e der occitan "... costa de creure l'especificitat del català coma

llengua diferent (si prenem, per exemple, com a punt de referéncia el llenguadocià) si no l'admetem per al gascò".

Eth Govèrn d'Aragon a ua magnifica oportunitat de possar un procés de proteccion des modalitats lingüistics d'Aragon, tament coma exigís era Constitucion e er Estatut d'Autonomia d'Aragon. Es aranès (e toti) i guanharam un referent. En un moment en què 27 parròquies dera part catalana d'Aragon an deishat de depèner deth Bisbat de Lleida entà depèner deth Bisbat de Barbastro damb tota era implicacion lingüistica e culturau qu'era decision a, ua accion decidida de proteccion lingüistica e culturau dera minoria per part deth govèrn d'Aragon equiblibrarie er efecte.

Sistac, hig, ath respècte des actuacions de cèrta govèrns que "els estats sobirans ni tan sols s'han plantejat una conservació museistica d'aquest vastíssim patrimoni (evidentment no podriem aspirar a res millor)".

Cau demorar qu'en Aragon poguen viuer enes sues lengües, aragones, catalan e castelhan, sense besonh de plantejà-se'n sonque era conservacion.

Jusèp Loïs Sans Socasau

Institut d'Estudis Occitans - Aran

Eth Palai de Gèu, escenari deth hestau de patinatge de finau de cors

Redaccion
VIELHA

Ath torn de quate centes personas s'amassèren dimenge, enes installations deth Palai de Gèu de Vielha, entà presenciar eth hestau de patinatge de finau de cors, en què i participèren mainatges d'era Val d'Aran.

Eth hestau que comencèt tàs sèt dera tarde, se dauric damb ua exhibicion per part de cinquanta dus patinaires, d'edats comprenudes entre sèt e quinze ans, e que pertanhien ara Escòla de Patinatge.

Cau destacar, era participacion de cinc mainatges, qu'ara hè quinze dies preneren part enes campionats de Catalonha, a mès d'uns alti quate que tanben sigueren presents enes Campionats d'Espanha.

Era organizacion que correge a cargue deth Palai de Gèu, tanben aufric ua demostracion per part de trenta cinc mainatges, d'edats com-

prenudes entre quate e sies ans, arribadi de tota era Val, qu'ath long deth cors an format part d'un programa de collaboracion entre es Escòles e eth Palai de Gèu.

En aguest programa de collaboracion es mainatges s'an desplaçat pendent tot er an entàs installations, un viatge ara setmana, en tot inicià-se en aguesta practica esportiu.

Hoquey sus gèu

Era serada encara anèc mès enlà, ja que s'aprofitèc entà hèr era presentacion deth nau equip de hoquey sus gèu de Vielha, ena categoria infantil. Aguest equip ei format per joeni d'entre dètz e dotze ans, que son de diuersi endrets dera comarca.

Un còp hèta era presentacion s'aufric un partit d'exhibicion d'aguest esport.

Segontes eth director deth Palai de Gèu, José Luis García: "Ara volem qu'aguest equip

Eth hestau amassèc a mainatges de tota era Val d'Aran

age era possibilitat de jogar quauqua competicion. Entà qu'acò sigue possible, sajam de contactar damb pistes de gèu de França, vesies dera Val d'Aran, entà que, d'aguesta forma, poguen anant jogant partits".

A mès, entad aguest estiu,

eth Palai de Gèu compdarà damb era preséncia, es mesi de juliol e agost, des Escòles de patinatge artistic e dança sus gèu de Tolosa, Paris e Bordèus, que vieràn entathparçan entà hèr es sòns estatges.

De cara a finaus deth mes

d'agost e pendent eth mes de seteme tanben se demore era estada d'equips infantils e seniors de hoquey.

Tanben cau rebrembar qu'era Escòla de Patinatge harà eth sòn estatge en Vielha e aufrirà còrsi d'iniciacion ad aguest esport.

Carona enjós

François Bayrou
President de Force Démocrate

“Nòstras lengas regionalas son primièr del patrimòni cultural de la França”

David Grosclaude
LESCAR

La demanda d'una modificacion de l'article 2 de la constitucion francesa s'amplifica. Aprèp las manifestacions de Baiona, Rennes, Tolosa, Montpelhièr, Bordèu, Marselha e Perpignan mai d'un elegit pren posicion en favor d'una modificacion. François Bayrou ditz que cal modificar aquel article en favor de las lengas parladas sul territòri francés.

David Grosclaude: Avètz una opinion sus la possibilitat de modificar l'article 2 e de ne far quicòm de mai respectuós per las lengas ditas regionalas?

François Bayrou: Considérei que l'usatge qu'es fait uei de l'article 2 de la constitucion, que ditz dempuèi 1992: “la lenga de la Republica es lo francés”, es contrari a la voluntat del legislator constitucional de 1992. Èri dins l'emicicle e, ai tornat legir los debats, me soveni fòrça plan de la preparacion de la reflexion sus aquel amendament, me soveni fòrça plan dels debats que se debanèron e a cada instant èra present dins l'esperit del legislator que, èra per s'opausar o en tot

cas per resistir a l'invasion de lengas estrangieras e particularament de l'anglés qu'aquel amendament foguèt pres, e que se deviá pas aplicar briga a una operacion ostila a las lengas regionalas de la França.

“Donc ai donat mon acòrd a tota procedura de modificacion de la constitucion que seriá d'ajustar un tròc de

frasa per dire que la Republica francesa reconeis lo patrimòni lingüistic qu'es present sus son territòri. “Diguèri fa fòrça temps que nòstras lengas regionalas son del patrimòni de l'umanitat e primièr del patrimòni cultural de la França. França seriá pas çò qu'es sens lo tresaur lingüistic que ten.

D.G.: I aurà una modificacion

PERFIL

François Bayrou es un dels líders de l'oposicion. President del partit de centre-dret Force Démocrate foguèt de 1993 a 1997 ministre de l'Educacion. Foguèt reconéisser las escòlas qu'ensenhan en occitan, breton, basc e catalan. Coneis la lenga occitana e es ara deputat e president del conselh general dels Pirenèus Atlantics.

del la constitucion d'ací qualques jorns relativa a la Nòva Caledonia. I a dins la lei constitucionala aquesta una evocacion de la question lingüistica canaca. Es que notarètz vos una contradiccion entre la reconeissença de las lengas canacas e la non reconeissença de las lengas de França?

F.B.: Desiri que, mercés als acòrds de Nòva Caledonia òm aprofièche aquela nautat, al mens per çò qu'es de las lengas òm deu se'n servir per ajustar l'amendament al qual teni e que sosteni per l'article 2 de la constitucion.

D.G.: Quí pòt prendre l'iniciativa d'aquela modificacion?

F.B.: Coma o sabètz al congrès cal una majoritat dels 2/3, cal que lo 2/3 dels deputats e senadors vòten la meteissa

causa e primièr que aja un vòte conforme de l'Assemblada Nacionala e del Senat, se pòt pas far sense un acòrd general.

D.G.: Vos podètz far partida d'un grop que pòt prendre l'iniciativa?

F.B.: Segurament òc ! I soi prèst !

D.G.: Pensatz en una formulacion de l'amendament?

F.B.: I trabalham. Essajam de reflexir a l'entorn de l'idea que la Republica “reconeis tanben” o “desira tanben” aparar las lengas regionalas de nòstre patrimòni nacional.

D.G.: Se'n parla dins vòstre grop o considèran qu'es un problèma menor?

F.B.: Sabètz plan, e o diguèri ja sovent, lo drama de la question de las lengas e que totes se'n foton ! 90 % dels elegits nacionals son indiferents a la question quand non provòca pas ironia, derision, gelosia e reaccions d'incompreson violenta. L'explicuèri ja, es coma se foguèssen geloses que d'autres sus la meteissa tèrra, fasant partida del meteiss pòble poguèssen aver mai d'una lenga. Es coma se la lenga foguèsse un element tan important de l'identitat que n'acceptèssen pas que los autres n'aguèssen una de mai !

Aquest libre d'Alem Surre-Garcia, qu'en mai d'èsser escrivan es l'encargat de mission per la lenga e la cultura occitana de la Region Miègjorn-Pirenèus, ven tot just de recebre lo Prèmi Antigone, decernit per la Vila de Montpelhièr, que guerdona cada dos ans un libre en occitan.

Al cap d'un viatge iniciatic, a-de-còps drolatic, mas sovent dramatic, lo narrador d'aquest libre fa un comentari comol de santat sus la literatura: “Lo caminaire se pensèt que çò escrich, fin finala, es pas qu'un ga entre doas paraulas, frèule compès, tunica passadissa”.

Aquela fragilitat e aquela capacitat de conéisser un retorn eternal, que caracterizan l'escritura, aquela dobla carga de creacion e de destrusiment, aquò es una metafora de la quita vida vidanta. Atal foncionan los dessenh de tèrra dels indians Navajos, atal se concretiza e desapareis la Ciutat dels Rebats, vila dels miralh e dels miratges, que lo raconte nos i mena mai d'un còp a través de son viatge piveleire.

Aquest títol pron enigma-

Lo Libre del Doble Despartible

Roland Pecout

tic, nos buta pasmens dins una dralha bèla, pausat coma una paraula de Genèsi, un escrich sagrat (“Lo Libre”) que conta un big-bang creador, lo mond es un espandiment, en creacion contunhada, a través de la multiplicacion d'èssers desparièrs, a través del “despartiment” de l'Unitat.

Se tracha ben d'un libre-moviment. E lo moviment seguís las estiradas del temps ciclic. Es tot-de-long, ritmat per los oras de la nuèch e dels jorns, oras ligadas simbolicament als moments màgers del procès de tota vida.

Aquelas oras, pontannadas, moments, fan aparéisser e bailejan de camins, que son los títols dels capítols:

Lo Camin de la Quimèra, lo Camin de la Soberna, lo Camin de l'esmarador, lo Camin de las Albas inièrtas o lo Camin dels espants Programats...

Aquò retipa una marèla, un jòc de l'Auca, una batalha d'escacs, un ritual... Es un “jòc grand”.

Mas aquò's mai qu'un jòc, e la jòga n'es auta: lo raconte es grèu, dramatic, intensament uman. La vida umana, dins la siá concretud e la siá diversitat, i es donada coma la sola valor de l'istòria.

Seguissèm lo camin dels esclaus negres, deportats d'Àfrica en America, seguissèm las fòrças de l'enfància que l'òme fa cerca al dintre d'el, seguissèm los òmes dels desèrts, seguissèm los navegaires de la mar e aqueles del sòmi, seguissèm los itineraris del chaman e aquel del contaire.

Totas aquelas vidas, aventuras espetadas e moments d'existència, los crosam a l'encòp dins lo temps istoric e dins lo temps mitic: las situacions problematicas de l'istòria universal, e la psiquè collectiva o individuala, sempre son en confront.

Mas s'es ben un convit per seguir lo viatjaire a través de la diversitat de las siás (e de las nòstras) exploracions,

aquel títol pòrta tanben totas las colors d'un manifest.

Aquel Doble, aquò's lo ieu prigond. E cada uman es pas ges “un e non-despartible” segon la formula funèsta dels Estats-Leviatans; al contra, cada uman, cada societat, son multiples e indefinidament despartibles entre milanta ieu, e cada vida a d'èsser fuelheta da en milanta vidas.

Dins aquel èime, las connivèncias, correspondèncias e referèncias son ben diversas dins lo libre, ont rescontram tot-còp los indians Guaranis e Hölderlin lo visionari, Jaufre Rudel e Antonin Artaud, Walt Whitman e Champollion, Bahia e Srebrenica, lo Chiapas e las febres d'Europa.

Se tracha pas d'un ensag o d'un libre de pròsa poètica, mas si-ben d'una novèla, que se pòiriá qualificar a l'encòp de novèla d'anticipacion e de novèla d'iniciacion.

Aquela novèla es escricha dins una lenga rica, mas una riquesa partatjabla que buta

un legèire novici a avançar dins la coneissença de la lenga; aquel que legís destria qu'aquesta riquesa e la polisèmia venon pas d'una fantasia, mas capitan un desvelament. Òm es pres per la man, emportat per las ondas. Se tracha mai que d'enriquir lo paisatge de la cultura d'òc. Se tracha de la mesa en causa de tota pensada unenca, de la mesa en tròces de l'armadura existenciala que nos embarrà, e de la mesa en moviment de las energias del lengatge.

S'aquel libre de “viatjaire sens maletas” nos mena a la meditacion, possedis d'en primièr una vertut majora: adús al legèire un grand, grand regaudiment.

Col·labora l'Arxiu Occità
de la UAB

Institut d'Estudis
Medievals.
Edifici B.
08193 Bellaterra (Barcelona)
Telèfon 93 581 11 44
E-mail
arxiuoccita@blues.uab.es

miralhem-mos

“En corralet era gent se fotografiaue dauant dera pòrta deth cinèma”

MONTSE MORAN

A Juanita Santafusta de tostemps li a agradat liéger e sustot escriuer en aranés. Aué a volut collaborar damb nosati pr'amor qu'en sòn cap barrinaue des de hège temps condar era istòria d'un personatge que viuèc a principis d'aguest sègle en Bossòst. Juanita ei maridada damb Rogèr González Solé, des de Campà. E ei Rogèr qui li a parlat tostemps deth sòn pairin, Manuel Solé Vincens, un des mès grani “postalèrs” dera Val d'Aran de finau deth sègle XIX.

De pair aranés e mair catalana, de mainatge viuèc en Vielha, as de Campà, en passeg Francisco Caubet, actuament dera Libertat. Alavetz en aquera casa i auie un horn de pan.

Manuel Solé s'installèc mès tard en Bossòst. Era sua casa ei encara ena plaça dera glèisa, as de Campà de Bossòst, un auiatge qu'auie un corralet a on era gent se fotografiaue, dauant dera pòrta deth cinèma: batialhes, comunions, maridatges e entà Setmana Santa, armats e força participants des processons.

Un des grops mès fotografiats en corralet èren es musicaires de Bossòst. Alavetz i auie dues bandes en pòble, e se podie dançar ena plaça dera Glèisa o en çò de Mases.

Eth senhor Campà, coma le diguien en Bossòst, entà fotografiar tot aguest monde, plaçaue eth tripièr

Entà fotografiar tot aguest monde, plaçaue eth tripièr en corralet, damb er aparelh de hèr fotografies ath dessús

en corralet, damb er aparelh de hèr fotografies ath dessús, e hicaue ua tela nera que le caperaue. En tot amagar eth sòn cap dejós, didie as que demorauen mudadi de plasmà-se en papèr, qu'espèssèn pr'amor qu'anaue a gèsser un auderòt.

Ère un òme gran e elegant. Vestie damb un costume nere, camisa blanca,

Hemnes e gojates tiren era agulha dauant dera Glèisa

un còth empesat damb eth nud de parpalhòu. Persona qu'auie traça damb es machines, ère a mès representant dera marca Singer de machines de cóser. Marchaue entàs pòbles e surveilhaue se quauquarrés auie de besonh d'eth entà aprariar bèth aparelh.

Entà hèr propaganda d'aqueres machines, hec era fotografia qu'acompanhe aguest escrit. Hemnes e gojates de Bossòst damb ua pèça de ròba dessús des sòns jolhs tiren era agulha en tot cóser. En miei ua d'eres cos damb era Singer. Ua costurèria dauant dera glèisa siguec ua bona forma de hèr propaganda.

Profitaue alavetz tanben es sòns viatges entà fotografiar tota era Val d'Aran, es sòns pòbles e montanhes, es sues glèises e places, es lacs e estanhs, e sustot era sua gent.

En aqueth temps non ère facil auer eth materiau entà hèr e reproduir es situacions dera vida vidanta des poblants dera Val. Ena caseta ath costat de casa, Manuel auie er atelièr de fotografiar laguens d'ua cramba escu-

ra. En era revelaue es negatius en tot plaça-les en ua setia damb un liquid especiau. Dempús les penjarie en un hui entà secà-les o les meterie dessús d'un veire espès entà que siguessen mès ludentes. Prumèr es imatges se i pegauen e un còp seques se descolauen soletes. Hège gòl de veir aqueres imatges que pogà pòc prenien còs.

Eth format des fotografies d'aguesta epòca ei plan diferent as actuaus. Eth papèr soent ei mès gros, e an ena part deth darrèr era distribucion mercada entà plaça-i eth tèxt e era adreça d'aqueres personas a qui enviar era fotografia. Deuien èster familha qu'ère luenh e que saberien es notícies damb era carta qu'auie era imatge corresponenta. Damb aguesta forma e finalitat receben eth nòm de “cartes postaus”.

Trapam cartes postaus o reproduccions ampliades de Manuel Solé en Barcelona, Madrid, Tolosa o Saint Gaudens. Ei en un petit comèrc d'aguesta vila que força aranesi n'an crompat reproduccions. Non ei estranh veir en restaurants, ostaus, musèus e cases dera Val d'Aran fotografies hètes per Manuel Solé que

decòren es sues paretz damb paisatges, vistes e hèts singulars des nòsti pòbles.

Ua des sues imatges dilhèu mès famosa ei era penjada en Restaurant des Banhs de Les. Ua fotografia de quan auciren ossi en Les, en 1934, e qu'a estat reproduida recentament en bèth libre sus eth tema.

Rogèr, que de mainatge viuie damb eth sòn pairin, le rebrembe coma un òme adret. Hège cinèma ena sua casa de Bossòst e tanben, damb eth sòn hilh Rosendo, anauen enquià Vielha damb era voiture “Hispano” a hèr cinèma mut en Ajuntament deth pòble.

Manuel ère força imaginatiu e, a mès de tot açò, fabricaue candeles, lessiu e citronada. Rogèr, de petit, anaue a véner citronada damb era vuèta quan i auie partits de fòtbol.

Juanita e Rogèr admiren era figura de Manuel Solé en tot remercar que mos a deishat damb es sues fotografies un petit auiatge d'un shinhau d'istòria d'aqueri tempsi ena Val d'Aran, e an volut atau hèr eth sòn petit aumenatge ad aguest “postalèr” d'Aran.

Propietari:
JOSEP ALTADILL GONZALEZ

Establiment Gourmet
Pinxos - Tapes
Bodega (criances, reserves
i grans reserves)
Productes de la Vall
Menjar preparat per emportar

Passeg dera Libertat, 5 • Vielha
Tel./Fax (973) 64 08 82
25530 VIELHA (LLEIDA)

Ventosa
i Calvell

Miquel Sánchez

OBERT DESDE EL 12 DE JUNY

APARTAT DE CORREUS núm. 80
25530 VIELHA
Tel 973 64 18 09
Tel Refugi 973 29 70 90